

Colecția AURELIA BĂLĂNESCU

Claca de seceriș în Lăschia

O formă de într-ajutorare în muncile agricole și gospodărești era în trecut claca, o cu totul alta decât cea impusă de grofi în vremurile de demult. În Lăschia se făceau iarna clăci de tors sau la căratul bălegarului pe câmp, iar primăvara și vara la prășit și la seceriș, precum și la culesul merelor sau porumbului toamna.

Dintre toate, cea mai de amploare rămâne secerișul. Gospodarul la care se-ncepea clăcuițul, se anunța din timp la ieșitul din biserică și la data sorocită, adică în timpul când lanul se pârguia, omul nostru trecea de-a lungul satului cu ceterașii după el și se oprea în capătul lanului, unde se strângeau, chiuind, săteni, femei și bărbați care începeau claca cu multă voie bună. Femeile și fetele secerau, flăcăii făceau legători, bărbații legau snopii și clădeau cruci și clăi. Până la gătarea lucrului, care nu dura mai mult de 3-4 ceasuri, ceterașii cântau, îndemnând pe cei rămași mai în urmă cu lucrul.

Când terminau de secerat, alaiul se-nturna la casa gazdei, având în frunte un fecior și o fată cu cununi de grâu pe cap, semn de belșug și în anul următor. Gazda îi întâmpina în poartă, lua cununile de spice de pe capul solilor belșugului, le agăța la intrarea în șură și le închina câte un pahar de horincă, urându-le mult noroc. Poftea întreg alaiul la masă, servind clăcuiții cu pancove, sarmale, horincă. După ce se ospătau, treceau la joc, în șură, care dura până după miezul nopții.

Cununile le va treiera cu mâna și va amesteca boabele cu restul grâului de sămânță chiar la semănatul grâului de toamnă.

Colecția ANDREI GROBEI

Cântecul cununii la secerat

Secerați, secerătoare,
Nu vă tot uitați la soare;
Până-i soare pe răzoare
Nu auzi o horitoare,
Dacă soarele sfințește
Toată leneșa horește.
Noi vinim pe drum de ptiatră
De la holda secerată,
Vinim sara cam târziu
Tăt cântând și șuierând
Și cu cunună de grâu.
- Bună sara, gazdă bună,

Gătat-am de secerat
Și cununa o-am luat
Și acasă am plecat.
Cununa trebe udată
Cu horincă, nu cu apă.

Noi vinim toți cu cunună.
Cununa trebe udată
Cu horincă, nu cu apă.
- Pofțiți cu toții în casă
Și v-așezați după masă
Că și noi v-am așteptat
Cu horincă, cu plăcinte.
Vă închin cu sănătate!
- Mulți ani, gazda să trăiască!
- La mulți ani,
Să trăim cu voie bună
Și să bem toți împreună!

Țara Chioarului, 1967.

De secerat am gătat,
Fie Domnu lăudat
Că de gheață ne-a scăpat
Și grâu că l-o lăsat.

Țara Chioarului, 1967.

**Cu o floare
Nu se face primăvară.**

Și din mărș și din vinit
Și din mândre de iubit.

1936

Mândruțele mele, toate,
V-oi iubi până la moarte,
Cu tinere, cu bătrâne -
Că voi toate mi-ați prins bine
Ș-apoi mână, mândră, mână
Două luni și-o săptămână
Ș-apoi hai cu mândra-n brață
De-amu până dimineață.

1937

Hop, țurică, tri, Mării,
Săracă mama mândrii
Da' n-o mai putut ave tri
Că pe tâte le-aș iubi.

1938

Tăt așé le-am spus la mândre -
Când oi muri să mă cânte,
Da' numa una s-o aflat -
N-am murit și m-o cântat,
Numa una s-o găsit -
M-o cântat și n-am murit.

1939

Da' de-aici pân' la mândra
Nu-mi pare lungă calea,
De la mândra înapoi
Pare-mi pe de șapte ori.

F. Nistor: "Împletitură" pe poartă maramureșeană